QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 25 ta’ Jannar 2002

Numru

~itazzjoni 1107/1997

Mario Gatt u martu Anna Gatt

versus

Joseph Cassar f’ismu personalment u in rappre\entanza tas-so`jetà *Joseph Cassar Commercial Plants & Sales Limited*

F’din il-kaw\a l-atturi qeg]din ifittxu g]ad-danni talli l-attur korra fil-post fejn is-so`jetà konvenuta tmexxi n-negozju tag]ha.

I`-`itazzjoni tg]id illi fit-8 t’Ottubru 1992 waqt illi l-attur kien }al Luqa, fil-post fejn is-so`jetà konvenuta tmexxi n-negozju tag]ha, u kienet qieg]da ti[i konsenjata *gearbox* lilu, din il-*gearbox* waqg]et u korrietu f’idu x-xellugija.

Billi qeg]din ig]idu illi dan [ara bi]tija tal-konvenuti, min]abba nuqqas ta’]ila u g]ax ma]adux il-prekawzjonijiet me]tie[a, l-atturi fet]u din il-kaw\a u qeg]din

jitolbu illi l-qorti, wara li tg]id illi l-attur korra bi]tija tal-konvenuti jew ta' xi wie]ed minnhom, tillikwida d-danni li [arrbu l-atturi min]abba f'hekk u tikkundanna lill-konvenuti, jew lil min minnhom ja]ti, i]allsuhom id-danni li ji[u likwidati flimkien ma' l-ispejje\ [udizzjarji, fosthom dawk ta' l-ittri uffi`jali tas-6 t'Ottubru 1994 u tas-27 ta' Settembru 1996.

Il-konvenuti ressqu l-e``ezzjoni illi l-in`ident ma [ara bi ]tija ta' ebda wie]ed minnhom, u g]alhekk it-talbiet ta' l-atturi g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ kontra tag]hom.

L-in`ident [ara hekk:

Fit-8 t'Ottubru 1992 l-attur mar fl-istabbiliment tas-so`jetà konvenuta, li huwa *garage* f'}al Luqa mnejn il-konvenuta tbig] *parts* ta' vetturi, biex jixtri *gearbox.* Mar bil-karrozza tieg]u, li kienet *Land Rover*, biex il-*gearbox* titg]abba fil-kaxxa tal-*Land Rover* u hekk jo]odha mieg]u. Fil-post sab lill-konvenut Cassar li rabat il-*gearbox* ma *travelling crane*, li kien jimxi fuq travu fil-fond tal-konvenuta, u beda jimmanuvra dan it-*travelling crane* biex iwassal il-*gearbox* minn fejn kienet ma]\una sal-vettura ta' l-attur. Dan il-*crane* kien jimmanuvrah b'*remote controller*, li jkun qisu kaxxa komunikata mal-mutur tal-*crane* b'*wires* u jkollha buttuni li bihom ikun jista' jmexxi l-*crane* 'il quddiem u lura. Billi l-*gearbox*, waqt li kienet imdendla mal-*crane* b'katina, bdiet titbandal waqt li l-*crane* kien miexi, il-konvenut talab lill-attur i\omm il-*gearbox* b'idejh biex iwaqqfilha t-tbandil u l-konvenut ikun jista' jimmanuvraha a]jar bla ma ta]batlu mal-kaxxa tal-*Land Rover*.

{ara illi f']in minnhom il-*gearbox* g]amlet moviment f'salt waqt li kien qed i\ommha l-attur, u qabditlu sebg]u ta`-`urkett ta' idu x-xellugija mal-kaxxa tal-*Land Rover*. L-attur tilef parti minn sebg]u, g]amel sitt xhur u nofs, sad-19 t'April

1993, ma ja]dimx, u min]abba fil-[rie]i tieg]u g]andu debilità g]al dejjem fi grad ta' tlieta fil-mija (3%). Meta korra l-attur kellu wie]ed u erbg]in (41) sena.

Fil-fehma tal-qorti l-konvenuti g]andhom iwie[bu g]al dan l-in`ident.

Min, b]as-so`jetà konvenuta, joffri li jag]mel negozji mal-pubbliku u j]alli l-istabbiliment tieg]u miftu] biex min jixtieq jixtri ming]andu jkun jista' jid]ol biex jara x'g]andu g]all-bejg], g]andu d-dmir li jara li fil-parti ta' l-istabbiliment tieg]u li jkun miftu] g]all-pubbliku ma jkun hemm xejn ta' perikolu g]al min jid]ol fih.

Fil-ka\ tallum, is-so`jetà konvenuta mhux biss]alliet li l-attur, klijent tag]ha, jid]ol f'post fejn kien hemm makkinarju ta' perikolu g]alih, i\da sa]ansitra l-konvenut Cassar, rappre\entant tag]ha, stieden lill-attur i\omm il-*gearbox* waqt li kienet miexja.

Is-so`jetà konvenuta g]alhekk g]andha twie[eb g]ad-danni g]ax naqset mill-garanzija li tag]ti lil kull min toffri li tag]mel negozju mieg]u: garanzija illi ma j[arrabx danni min]abba fi]wejji[ha jew l-istat tal-proprjetà tag]ha jekk jid]ol fl-istabbiliment tag]ha.

Il-konvenut Cassar *proprio* wkoll g]andu jwie[eb g]ad-danni billi kien l-g]emil tieg]u ming]ajr il-g]aqal u l-]sieb ta' *bonus paterfamilias* — meta jew ma rabatx sew il-*gearbox* mal-katina jew ma]addimx sew it-*travelling crane* u [ieg]lu jag]mel moviment f'salt li]asad lill-attur — li wassal g]all-in`ident.

Billi l-bi``a tal-]sara li ikka[una kull wie]ed mill-konvenuti ma tistax ti[i stabbilita, l-attur jista' jitlob il-]las tal-]sara kollha ming]and kull min irid mill-konvenuti, g]alkemm]add minnhom ma mexa dolo\ament[1].

---

1 Art. 1050, Kod. ~iv.

Il-qorti g]alhekk tilqa' l-ewwel talba ta' l-atturi u tg]id illi l-konvenuti flimkien g]andhom iwie[bu g]all-in`ident meta we[[a' l-attur, u flimkien g]andhom jag]mlu tajjeb g]ad-danni.

Tordna li jitkompla s-smig] tal-kaw\a sabiex issir likwidazzjoni tad-danni, u tipprovdi dwar it-tieni u t-tielet talbiet u l-ispejje\ fis-sentenza finali.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.